

Kunnon Olympialaiset-tapahtuman kehittäminen

Juuso Turigin

Opinnäytetyö
Toukokuu 2016
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
Restonomi (AMK), matkailun koulutusohjelma

Tekijä(t) Turigin, Juuso	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2016
	Sivumäärä 40	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Kunnon Olympialaiset-tapahtuman kehittäminen		
Tutkinto-ohjelma Matkailun koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) Petra Blinnikka		
Toimeksiantaja(t) Jyväskylän Kenttärheilijat, Pasi Valoranta		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli saada kehitysehdotuksia keskisuomalaisille yrityksille suunnatulle työkyky-tapahtumalle Kunnon Olympialaiset. Näiden kehitysehdotusten perusteella pyritään paremmin vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Tapahtumasta ei ollut aiempaa tutkimustietoa, joten asiakasnäkökulma oli tärkeä saada selville. Toimeksiantajana toimi Jyväskylän Kenttärheilijat, joka vastaa myös tapahtuman järjestämisestä. Toimeksiantaja halusi kehitysehdotuksia ja palautetta tapahtumasta, jolloin tapahtumaa pystyttäisiin laajentamaan ja järjestämään useammin ja laadukkaammin.</p> <p>Tutkimustapoina olivat laadulliset tutkimusmenetelmät teemahaastattelu ja osallistuva havainnointi. Kahdella menetelmällä pyrittiin nostamaan tutkimuksen validiteettia. Teemahaastattelussa haastateltiin kolmea tapahtumaan osallistunutta henkilöä puhelimen välityksellä tapahtuman jälkeisellä viikolla. Osallistuva havainnointi tapahtui itse tapahtumassa tapahtumapäivänä 27.8.2015. Havainnoinnin perusteella teemahaastattelun teemoja ja kysymyksiä pystyttiin kohdistamaan tarkemmin. Teemahaastatteluaineisto analysoitiin teemoittelemalla, jonka avulla etsittiin aineistosta esiin nousevia yhteisiä teemoja.</p> <p>Pääosin haastatellut olivat tyytyväisiä tapahtumaan ja osallistuisivat uudelleen. Parannettavaakin kuitenkin löytyi. Kehitysehdotuksina aineiston analyysin jälkeen olivat tapahtumapäivän ilmoittautumisen ja infopisteen toiminnan sujuvoittaminen, tapahtuman aikataulun tiivistäminen ja muokkaaminen sekä tapahtuman jälkimarkkinoinnin lisääminen.</p> <p>Tutkimustulosten perusteella toimeksiantaja voi tehdä tarvittavia viilauksia tapahtumakokemuksen parantamiseksi. Lisäksi esitetyt kehitysehdotukset voivat olla hyödyllisiä minkä tahansa tapahtuman parantamiseksi.</p>		
<p>Avainsanat (asiasanat) Kunnon Olympialaiset, Jyväskylän Kenttärheilijat, tapahtuman kehittäminen, tapahtuman järjestäminen, työkyky, työhyvinvointi</p>		
Muut tiedot		

Author(s) Turigin, Juuso	Type of publication Bachelor's thesis	Date May 2016 Language of publication: Finnish
	Number of pages 40	Permission for web publication: x
Title of publication Developing of Kunnon Olympialaiset-event		
Degree programme Degree Programme in Tourism		
Supervisor(s) Blinnikka Petra		
Assigned by Jyväskylän Kenttärheilijat, Pasi Valoranta		
<p>Abstract</p> <p>The object of Bachelor's Thesis was to create improvement suggestions for the event Kunnon Olympialaiset. The event is a sporting and work-wellbeing event aimed for companies located in Central Finland. It is organized by Jyväskylän Kenttärheilijat, who are also the client of the thesis. There was not any previous studies related to event so it was important to research the views of the participants. The client's object was to get feedback and based on the feedback get improvement suggestions to make the event better and meet the requirements for growing the event and organize it more often.</p> <p>Research methods of the study were qualitative methods theme interview and participant observation. Two qualitative methods were used to increase the validity of the research. Three subjects that participated in the event were interviewed for the theme interview. The interviews were conducted via mobile-phone on the following week of event. The participant observation was conducted in the event on 27th of August 2015. Based on the participant observation the questions and themes of the theme interviews were sharpened. The material acquired with theme interviews was analyzed by theming the interview materials.</p> <p>Mainly the interviewees were pleased with the event. The main improvement suggestions that rose after the analysis were related to proficiency of the event-informationdesk during the event day, for the adjustment and compacting of timetable of the event and for aftermarketing and adding of the aftermarketing.</p> <p>Based on the results of the study the client can make offered adjustments for the event that enable the client to increase the event in size and to organize it more often. In addition the suggestions mentioned can also be applied for the improvement of any event.</p>		
Keywords/tags (subjects) Kunnon Olympialaiset, Jyväskylän Kenttärheilijat, event organizing, event improvement, work-wellbeing		
Miscellaneous		

Sisältö

1 Johdanto.....	3
1.1 Toimeksiantaja Jyväskylän Kenttärheilijat	4
1.2 Kunnon Olympialaiset- tapahtuma	4
2 Työhyvinvointi	5
2.1 Työhyvinvointi osana hyvinvointia.....	5
2.2 Työhyvinvoinnin osa-alueet	7
2.3 Liikunnan vaikutus työhyvinvointiin	9
3 Tapahtuman järjestäminen	10
3.1 Tapahtuman määrittely	10
3.2 Tapahtuman järjestäminen.....	13
3.3 Suunnitteluvaihe.....	13
3.4 Toteutusvaihe	15
3.5 Jälkimarkkinointivaihe	16
3.6 Tykytapahtuman erityispiirteet.....	16
4 Tutkimus.....	17
4.1 Tutkimusmenetelmät	18
4.2 Tutkimuksen luotettavuus	23
4.3 Aineiston keruu ja analyysi.....	25
5 Tutkimuksen tulokset	28
5.1 Ennakko	28
5.2 Tapahtuma.....	29

	2
5.3 Osa-alueet	30
5.4 Ruokailu	31
5.5 Jälkimarkkinointi	32
6 Tapahtuman kehittäminen.....	32
7 Pohdinta.....	34
Lähteet.....	37
Liitteet	39
Liite 1. Teemahaastattelurunko	39

1 Johdanto

Terveelliset elämäntavat ja hyvinvointi kulkevat tällä hetkellä trendien aallonharjalla. Fitnessbuumi on saanut monet pistämään elämäntapansa remontiin ja pyrkimään kohti parempaa oloa. Pinnalla on monia uusia tai uudelleenbrändättyjä lajeja kuten crossfit tai street workout, mutta myös vanhat lajit kuten yleisurheilu pitävät pintansa ja pyrkivät saamaan osuutensa ihmisten kasvaneesta halusta liikkua. Yleisurheiluseurat tarjoavat aikuisten yleisurheilukouluja ja yksi portti saada aikuisia näihin mukaan ja innostumaan on yrityksille tarjottavat työkyky, eli tyky-päivät.

Jyväskylän Kenttäurheilijoihin otetaan usein yhteyttä tykypäivien järjestämiseksi. He loivat yhden tapahtuman, jota he tarjoavat yrityksille useamman kerran vuodessa. Kunnon Olympialaiset on kyseinen tapahtuma ja tämän opinnäytetyön tavoitteena on antaa toimeksiantajalle kehitysehdotuksia Kunnon Olympialaiset-tapahtuman kehittämiseksi, jolloin mahdollistetaan tapahtuman järjestäminen laadukkaammin. Aiempaa tutkimustietoa kyseisestä tapahtumasta ei ollut ja siksi olikin tärkeää saada asiakasnäkökulma selvitettyä. Päättökysymyksenä oli: Miten Kunnon Olympialaiset -tapahtumaa tulisi kehittää, jotta se vastaisi paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

Oma kiinnostukseni niin tapahtuman järjestämiseen kuin hyvinvointiinkin yleisurheilutaustani lisäksi antoi kipinän tarttua aiheeseen. Tutkimusmenetelminä on käytetty teemahaastattelua sekä osallistuvaa havainnointia. Kaksi menetelmä valittiin lisäämään tutkimuksen luotettavuutta.

Tietoperustassa luvuissa kaksi ja kolme käsitellään työhyvinvointia ja työkykyä laajemmin, liikunnan vaikutusta siihen sekä tapahtumien määrittelyä ja

järjestämistä yleisesti. Lisäksi käydään läpi työkyky-tapahtumien erityispiirteitä. Tämän jälkeen siirrytään tutkimusmenetelmien teoriaan sekä itse tutkimuksen toteutukseen. Luvussa viisi käydään läpi tutkimuksen tulokset ja luvussa kuusi tulosten perusteella annetut kehitysehdotukset. Viimeisessä luvussa analysoidaan ja pohditaan niin tutkimuksen kuin koko opinnäytetyön onnistumista.

1.1 Toimeksiantaja Jyväskylän Kenttärheilijat

Toimeksiantajana tässä opinnäytetyössä toiminut Jyväskylän Kenttärheilijat on vuonna 1938 perustettu yleisurheilun erikoisseura (Jyväskylän Kenttärheilijat 2015). Seura on voittanut yleisurheilun Kalevan Maljan vuosina 2014 ja 2015. Kalevan Malja on palkinto, joka annetaan parhaiten yleisurheilun SM-kisoissa menestyneelle seuralle (Kalevan Malja 2015). Kenttärheilijat tekee siis hyvää työtä niin nuoriso- kuin aikuisurheilunkin saralla. Yleisurheiluvallennuksen ja yleisurheilukisojen järjestämisen lisäksi JKU:n tarjontaan kuuluu isompana tapahtumana Finlandia Marathon sekä tietenkin työkyky-tapahtuma Kunnon Olympialaiset, josta tämä opinnäytetyökin on tehty.

1.2 Kunnon Olympialaiset- tapahtuma

Kunnon Olympialaiset on Jyväskylän Kenttärheilijoiden pääasiassa Keski-Suomen alueen yrityksille järjestämä liikuntatapahtuma. Tarve tapahtumalle syntyi, kun yritykset ottivat seuraan yhteyttä työkykytoimintaan liittyen. Tapahtuman kesto on noin neljä tuntia ja se on osallistumismaksullinen. Itse tapahtumassa osallistujat voivat valita osallistuvatko kilpailulliseen 4-otteluun, vai ei -kilpailullisiin lajiesittelyihin ja kuntotestiin. (Kunnon Olympialaiset 2016.)

Viimeksi järjestetyssä tapahtumassa elokuun lopussa 2015 oli noin 150 osallistujaa. 4-ottelussa lajeina olivat 100m, pituus, kuula ja 800m juoksu. Lajiesitte-

lyissä lajeina olivat pituushyppy, keihäänheitto ja pikajuoksu, sekä kuntotestissä UKK-kävelytesti. Lisäksi tapahtuman osallistumismaksuun sisältyy ruokailu. (Kunnon Olympialaiset 2016.)

2 Työhyvinvointi

2.1 Työhyvinvointi osana hyvinvointia

Lähdettäessä miettimään ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia ei voida irrottaa yhtä erillistä osa-aluetta kuten työhyvinvointia, täysin irralleen muista. Työhyvinvointikin on osa ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja työikäisellä väestöllä merkittävä tekijä siinä kokeeko ihminen olevansa hyvinvoiva. Työssäkäyvillä ihmisillä hyvinvointi koostuu työn ja vapaa-ajan yhteisvaikutuksesta. Persoonallisuustekijät, tarpeiden tyydyttyminen, arvot sekä päivittäinen toiminta vaikuttavat suoraan yksilön hyvinvointiin. (Rauramo 2012, 10.)

Hyvinvoinnin määrittely on hyvinkin vaikeaa ja moniulotteista ja sitä käytetäänkin terminä useissa eri merkityksissä. Vaikeaa se on siksi, että hyvinvointi on loppukädessä ihmisen oma subjektiivinen kokemus. Jo antiikin filosofien ajoista saakka on kiistelty siitä mitä hyvinvointi oikein on. Filosofiselta kannalta ei kuitenkaan ole vielä vain yhtä ainoata määritelmää. (Mattila, 2009.)

Terveysten- ja hyvinvoinninlaitoksen mukaan hyvinvointi voidaan jakaa yhteisölliseen ja yksilölliseen hyvinvointiin. Yhteisöllinen hyvinvointi koostuu mm. elinoloista sekä työhön ja koulutukseen liittyvistä seikoista. Yhteisöllistä hyvinvointia voidaan mitata erilaisilla objektiivisilla mittareilla, kuten bruttokansantuotteella sekä hieman päivitetymmällä GPI:llä eli aidon kehityksen mittarilla. (Kajanoja, 2015.) Yksilöllisen hyvinvoinnin osatekijöiksi taas luetaan itsensä toteuttaminen, onnellisuus sekä sosiaaliset suhteet ja pääoma

(Hyvinvointi, 2015). Yksilöllisen hyvinvoinnin osa-tekijöitä ei ole niin helppo mitata kuin yhteisöllisen hyvinvoinnin osa-alueita. Tähänkin on kuitenkin kehitetty mittareita ja esimerkiksi onnellisuustutkimukset, joista silloin tällöin uutisoidaan pyrkivät kartoittamaan yksilöiden koettua hyvinvointia. (Kajanoja, 2015.) Hyvinvointi ja onnellisuus ovatkin käsitteinä hyvin läheisiä toisilleen. Onnellisuus syntyy, kun yksilö tavoittelee elämässään keskeisiä hyveitä. (Rauramo 2012, 10.)

Sekä yhteisöllinen että yksilöllinen hyvinvointi voidaan jakaa kolmeen osaluokkaan: terveyden, materiaaliseen hyvinvointiin ja koettuun hyvinvointiin tai elämänlaatuun. Näistä osatekijöistä ja niiden summasta siis koostuu yksilön hyvinvointi. (Hyvinvointi, 2015.)

Työhyvinvoinnin käsitteestä on tehty useita erilaisia määritelmiä. Työterveyslaitoksen teettämä hanke Työhyvinvointi – uudistuksia ja hyviä käytäntöjä määrittelee työhyvinvoinnin tarkoittavan: turvallista, terveellistä ja tuottavaa työtä, jota ammattitaitoiset työntekijät ja työyhteisöt tekevät hyvin johdetussa organisaatiossa. Työntekijät ja työyhteisöt kokevat työnsä mielekkääksi ja palkitsevaksi, ja heidän mielestään työ tukee heidän elämänhallintaansa. (Anttonen & Räsänen 2009, 18.)

Sosiaali- ja terveysministeriön (Työhyvinvointi, 2015) mukaan työhyvinvointi on kokonaisuus, joka koostuu työstä ja sen mielekkyydestä, terveydestä, turvallisuudesta sekä hyvinvoinnista.

Kuten aiemmin on jo mainittu, ei työhyvinvointia voida määritellä täysin yksiselitteisesti. Myöskään hyvinvointia ei voida määritellä näin yksiselitteisesti. Siihen liittyy aina henkilön subjektiivinen kokemus omasta hyvinvoinnistaan, joka jokaisella on oikeus määritellä omalla tavallaan. (Juuti & Salmi 2014, 37; Tietoa ja tutkimuksia työhyvinvoinnista 2015; Rauramo 2012, 10.)

2.2 Työhyvinvoinnin osa-alueet

Päivi Rauramo esittää teoksessaan Työhyvinvoinnin portaat- viisi vaikuttavaa askelta (2012,15) teorian sa työhyvinvoinnin kehittämistä, joka perustuu Maslowin tarvehierarkiaan. Maslowin tarvehierarkia on psykologinen teoria, jonka mukaan ihmisen tarpeet muodostavat hierarkian, joiden tulee täyttyä pohjalta alkaen päästäkseen seuraavalle tasolle. Nämä tarpeet ovat fysiologiset tarpeet, turvallisuuden tarve, yhteisöllisyyden tarve, arvostuksen tarve ja itsensä toteuttamisen tarve. (McLeod, 2014.)

Rauramo on nimennyt portaat osittain uudelleen sopimaan paremmin työelämän tarpeisiin seuraavin käsittein: terveys, turvallisuus, yhteisöllisyys, arvostus ja osaaminen. Terveysportaaseen kuuluvat mm. ravinto, riittävä liikunta ja uni sekä sairauksien ehkäisy ja hoito. Turvallisuusporras koostuu turvallisen työympäristön lisäksi niin toimeentulon mahdollistavasta palkkauksesta kuin työsuhteen vakaudestakin. Yhteisöllisyyteen liittyy työpaikan yhteishenkeä tukevat ja parantavat toimet sekä tuloksesta ja henkilöstöstä huolehtiminen. Arvostusportaaseen kuuluvat mm. hyvinvointia ja tuottavuutta edistävät päämäärät, jotka eivät sulje toisiaan pois ja näkyvät käytännön toiminnassa. Itsensä toteuttaminen sisältää sekä yhteisön että yksilön elinikäisen oppimisen tukemisen. Osaamisen kehittämisellä on vaikutusta myös yrityksen visioihin ja tavoitteisiin. (Rauramo 2012, 13–14.)

Työkykyä ja työhyvinvointia käytetään usein synonyymeina, vaikka työkyky onkin työhyvinvoinnin alakäsite. Työkyvyllä tarkoitetaan tarkemmin työntekijän ”fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ja ammattitaidon muodostamaa kokonaisuutta suhteessa työn vaatimukseen.” (Työsuojelusanasto, 2006.)

Myös Ilmarisen työkyky-talomalli (Kuva 1.) liittyy läheisesti Rauramon Työhyvinvoinnin portaat-malliin. Työkykyä voidaan kuvata kerrostalona, joka

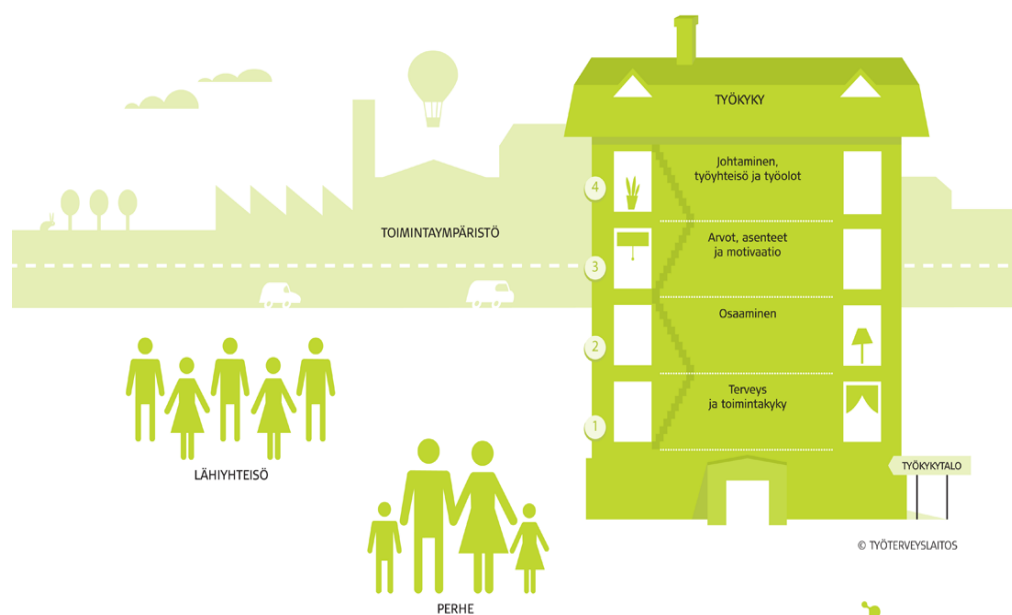
rakentuu terveyteen ja toimintakykyyn, jota seuraa osaamisen kerros, jonka päälle rakentuvat arvot, asenteet sekä motivaatio. Ylimmässä kerroksessa on johtaminen, työyhteisö ja työolot. (Mitä on työkyky?, 2014.)

Terveys ja toimintakyky ovat talon perusta, jonka muodostavat psyykinen, fyysinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä terveys. Tyky-toiminnan ajatellaan perinteisesti liittyvän juuri tähän osa-alueeseen.

Osaamiseen kuuluvat peruskoulutus ja ammatilliset taidot. Ns. elinikäinen oppiminen on tärkeää, koska monet toimialat kehittyvät hurjaa vauhtia.

Arvot, asenteet ja motivaatio-kerroksessa työelämä ja muun elämän yhteensovittaminen kohtaavat. Omat asenteet vaikuttavat työhön vaikuttavat työkykyyn hyvinkin merkittävästi. Jos omaa työtään pitää mielekkään ja sopivasti haastavana työkyky vahvistuu. Jos taas työtä pitää vain pakollisena osana elämää työkyky heikentyy.

Johtaminen, työyhteisö ja työolot kuvaa työpaikkaa konkreettisella tasolla.

Kuva 1. Työkykytalo (Mitä on työkyky? 2015).

2.3 Liikunnan vaikutus työhyvinvointiin

Liikunnan positiivisia vaikutuksia ihmisen kokonaisyhyvinvoinnille ei varmasti voi kiistää kukaan. Monet hyvinvointia haittaavat sairaudet, jotka ovat myös yleisiä, olisivat ennalta ehkäistävissä ja jopa parannettavissa terveellisemmällä elämäntavoilla, johon kuuluu riittävästi liikuntaa. Näistä sairauksista esimerkkinä sydän- ja verisuonisairaudet sekä metaboliset sairaudet kuten diabetes. (Rauramo 2012, 27.) Koska osaksi ihmisen hyvinvointia kuuluu myös työhyvinvointi, vaikuttaa liikunta loogisesti ajateltuna positiivisesti myös työhyvinvointiin. Näkyvin osa tyhy-toimintaa ovat tyky-päivät. Näiden avulla pystytään innostamaan työntekijöitä liikkumaan, mutta yksinään ne eivät riitä. Rinnalle ja pääasialliseksi toiminnaksi vaaditaan suunnitelmallista ja pitkäjänteistä työhyvinvoinnin edistämistoimintaa. Kuten Louhevaara ja Perkiö-Mäkelä mainitsevat tutkimuskatsauksessa Haasteena huomisen hyvinvointi (2000, 246.): ”Entistä enemmän panostetaan ennaltaehkäisevään toimintaan ja omatoimisuuden lisäämiseen.”

Työkyvyn heikkeneminen ja työkyvyttömyys ovat usein pitkän prosessin tulosta ja näin ollen ennaltaehkäisevä toiminta onkin toimiva keino näiden ehkäisemisessä. Monilla riskiryhmään kuuluvilla on erilaisia ennakoivia oireita, joiden tunnistamisella ja poistamisella voidaan työkyvyn heikkeneminen pysäyttää. Yrityksen toimintaan liitetty liikuntatoiminta voi hyvin suunniteltuna olla merkittävässä osassa työhyvinvoinnin edistämisen kokonaisuudessa. (Louhevaara & Perkiö-Mäkelä 2000, 246; Rauramo 2012, 28.)

Louhevaara ja Perkiö-Mäkelä (2000, 248) listaavat useita tutkimuksia, joissa on todettu liikunnan positiiviset vaikutukset työhyvinvointiin. Esimerkiksi Härmä (1995), Smolander ym. (1992) ja Soininen (1995) ovat tutkimuksissaan todenneet liikunnan myönteiset vaikutukset työhyvinvointiin.

Myös eräessä tuoreessa ja laajassa suomalaisessa väitöstutkimuksessa todetaan liikunnan positiiviset vaikutukset. Tutkimuksessa selvitettiin vaikuttaako lisääntynyt liikunta työhyvinvointiin ja stressitasoihin. Tutkimuksen kohteena olivat kertausharjoituksiin osallistuneet miehet sekä pk-yritysten työntekijöitä, joille järjestettiin tutkimuksen ajan kerran kuukaudessa kahden päivän liikuntainterventio. Liikuntaryhmän työhyvinvointi nousi ja stressitasot laskivat verrattuna kontrolliryhmään. (Kettunen 2015, 41.)

3 Tapahtuman järjestäminen

3.1 Tapahtuman määrittely

Ihmiset ovat järjestäneet tapahtumia jo useiden tuhansien vuosien ajan. Alun perin tapahtumat ovat olleet merkinä kun on tapahtunut jotain merkittävää joko yksilön tai yhteisön kannalta. Yksilönä on juhlittu isommin erityisesti isoja syntymäpäiviä tai häitä. Yhteisönä taas on juhlittu vuoden vaihtumista tai kansallisia juhlapäiviä. (Bowdin, Allen, O’Toole, Harris & McDonnell 2011, 4.)

Vaikka kaikki tietävät mitä tapahtumalla tarkoitetaan arkikielessä, ei sen tarkka määrittely ole kuitenkaan helpoimpia tehtäviä. Bowden ym. (2011, 17-18) käyttävät teoksessaan seuraavaa määritelmää, joka on Jagon ja Shawn (1998, 29) käsialaa:

Tapahtuma on kerran tai epäsäännöllisesti järjestettävä normaalin jokapäiväisen kokemuksen ulkopuolella oleva tilaisuus, jossa on mahdollisuus sosiaaliseen, kulttuuriseen tai vapaa-ajan kokemukseen. Kestoltaan se on rajattu. Usein tapahtuman tavoitteena on matkailijoiden houkuttelun lisäksi lisätä tapahtuman myötä alueen kiinnostavuutta sekä parantavan alueen imagoa ja profiilia.

Tapahtumat voidaan jaotella isossa kuvassa sekä koon että sisällön mukaan. Koon mukaan tapahtumat jaetaan neljään kategoriaan suurimmasta pienimpään: megatapahtumat, merkkitapahtumat, suur tapahtumat ja paikalliset tapahtumat. (Bowden ym. 2011, 19–21.) Sisällön mukaan tapahtumat voidaan jakaa kolmeen kategoriaan: kulttuurilliset tapahtumat, urheilutapahtumat ja yritystapahtumat (mts. 22–27). Seuraavassa näitä kategorioita käydään hie- man tarkemmin läpi.

Megatapahtumia ovat esimerkiksi olympialaiset ja jalkapallon MM-kisat. Ne vaikuttavat järjestävän maan talouteen merkittävästi ja saavat maailmanlaajuista huomiota. (Bowden ym. 2011, 21.) Vierailijoita täytyy olla vähintään miljoona ja hintaa tapahtuman järjestämisellä vähintään 500 miljoonaa, että megatapahtuman perusteet täyttyvät (Getz 2005, 18).

Merkkitapahtumia ovat esimerkiksi Rion karnevaalit sekä Münchenin Oktoberfest. Ne yhdistetään vahvasti järjestävään alueeseen ja tuovat tunnetta- vuutta ja kilpailuetua muihin saman kokoluokan alueisiin. Lisäksi turistien tuoma rahamäärä on merkittävä. (Bowdin ym. 2011, 20-21.)

Suur tapahtumista esimerkkeinä ovat esimerkiksi Provinssirock Seinäjoella tai yleisurheilun SM-kisat. Ne eivät tunnettavuudeltaan yllä merkkitapahtumisen tasolle, mutta tuovat kuitenkin merkittävän tulonlähteen, vierailijamäärän ja mediahuomion järjestävälle alueelle (Bowdin ym. 2011, 20).

Paikallisia tapahtumia ovat esimerkiksi paikalliset pienet markkinat kuten Kuortaneen Kuhinat. Ne on suunnattu pääosin paikallisille ihmisille tuotta- maan viihdearvoa ja usein myös lisäämään paikallistunnetta, eikä niiden ole tarkoitus kehittää merkittävää liikevaihtoa. Usein paikallishallinto, kuten kaupungit tukevat tällaisten tapahtumien järjestämistä hyvinkin vahvasti. (Bowdin ym. 2011, 19.)

Kulttuuritapahtumat liittyvät nimensä mukaisesti vahvasti kulttuuriin. Muun muassa musiikkitapahtumat kuuluvat kulttuuritapahtumien piiriin. Kulttuuritapahtumat voivat olla kokoluokaltaan mitä tahansa megatapahtumista paikallisiin tapahtumiin saakka ja saattavat olla alueen maineen ja tunnettavuuden kannalta hyvinkin merkittäviä tekijöitä. (Bowdin ym. 2011, 22-23.) Esimerkiksi Suomessa Pori Jazzit ovat monelle ensimmäinen asia, joka nousee mieleen puhuttaessa Porista siitä huolimatta, että harva kuitenkaan on itse tapahtumassa käynyt.

Urheilutapahtumat ovat ehkäpä vanhimpia tapahtumatyyppejä. Ihmisten halu mitellä paremmuuttaan toisiaan vastaan liittyy vahvasti urheilutapahtumiin ja siksi urheilutapahtumissa tärkeässä roolissa ovat niin itse urheilijat kuin katsojatkin. (Bowdin ym. 2011, 24.) Urheilutapahtumat voivat myös kuulua mihin tahansa kokoluokkaan vaihdellen megakokoisista Olympialaisista paikalliskokoisiin Kunnan Olympialaisiin.

Business tapahtumia kutsutaan toiselta nimeltään myös MICE-tapahtuma segmentiksi. MICE-sana on lyhenne sanoista meetings (tapaamiset), incentives (kannustimet), conventions (kokoukset/konferenssit) ja exhibitions (messut/näyttelyt). Nimensä mukaisesti nämä tapahtumat ovat hyvin paljon liiketoimintaan liittyviä tapahtumia ja niissä liikkuukin isot rahat. (Bodwin ym. 2011, 24-25.)

Käsittelyssä oleva tapahtuma Kunnan Olympialaiset voidaan kategorisoida edellä mainittujen periaatteiden mukaan kuuluvaksi paikallisiin liikuntatapahtumiin. Paikallinen tapahtuma siksi, että paikalle ei odoteta saapuvan osallistujia oman maakunnan ulkopuolelta ja liikuntatapahtuma siksi, että kyseessä on tapahtuma, jonka keskeisenä teemana on liikunta ja urheilu.

3.2 Tapahtuman järjestäminen

Tapahtuma tulee järjestää jotain tarkoitusta varten, joka tulee olla selkeänä mielessä ennen suunnittelun aloittamista. Tapahtuman järjestämisessä ja tapahtumaprosessia voidaan määritellä kolme päävaihetta: suunnittelu, toteutus ja jälkimarkkinointi. Toki nämä kaikki vaiheet jakautuvat pienempiin alakohtiin. Häyrinen & Vallo (2012, 157) jaottelevat suunnitteluvaiheeseen kuluvan 75 %, itse tapahtumaan 10 % ja jälkimarkkinointiin 15 % käytettävissä olevista aikaresursseista. Tapahtuman onnistumiseksi tulee se suunnitella sekä strategisella, että operatiivisella tasolla. Ennen tapahtumaa on pystyttävä vastaamaan kuuteen kysymykseen: Strategisella tasolla vastataan kysymyksiin miksi, kenelle ja mitä ja operatiivisella tasolla kysymyksiin miten, millainen ja kuka. (Häyrinen & Vallo 2012, 101–103.)

3.3 Suunnitteluvaihe

Tapahtumaprosessin aikaa vievin vaihe on suunnitteluprosessi, joka voi viedä useita kuukausia. Suunnittelu täytyy aloittaa riittävän ajoissa ja suunnitteluvaiheeseen kannattaa ottaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa mukaan kaikki ne, joiden panosta toteutuksessa tarvitaan. (Häyrinen & Vallo 2012, 101–103.) Seuraavassa käydään hieman tarkemmin läpi suunnitteluvaiheessa tärkeitä kysymyksiä.

Miksi?

Vastaa kysymykseen miksi tapahtuma järjestetään, eli mikä on tapahtuman tavoite ja viesti. Jokaisella tapahtumalla tulee olla tavoite, että tiedetään miksi juuri tätä tapahtumaa ollaan järjestämässä. (Häyrinen & Vallo 2012, 109; Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002, 36.) Yhtäläillä kuin miksi tapahtuma järjestetään, täytyy miettiä myös mitä tapahtumalla halutaan viestiä. Tapahtumalla täytyy olla selkeä pääviesti ja mahdollisesti sitä tukevia sivuviestejä.

Kenelle?

Toinen tärkeä kysymys on kenelle tapahtuma järjestetään, eli kohderyhmän segmentointi. Segmentointi on markkinoiden määrittelyä ja jakamista erilaisiin selkeästi havaittaviin osiin tarpeiden mukaan, jolloin markkinointi voidaan kohdentaa kohderyhmän mukaan oikein (What is market segmentation, 2016). Kohderyhmä täytyy olla selkeänä mielessä ja täytyy myös miettiä minkälainen tapahtuma kohderyhmää kiinnostaa (Häyrinen & Vallo 2012, 122).

Mitä?

Mitä vastaa kysymykseen minkälainen tapahtuma ollaan järjestämässä, milloin se järjestetään ja missä se järjestetään (Häyrinen & Vallo 2012, 139). Näiden kysymysten vastausten tulee olla linjassa tapahtuman tavoitteen ja viestin sekä kohderyhmän kanssa. Tapahtuman ajankohdalla on aina suuri merkitys ja se on hyvin paljon kohderyhmäriippuvainen. Perheille ei voida järjestää tapahtumaa keskelle arkiviikkoa päiväsaikaan kun taas yritysasiakkaille se on mahdollista. (Kauhanen ym. 2002, 39.)

Miten?

Miten tapahtuma järjestetään niin, että haluttu viesti ja tavoite tapahtumalta saadaan läpi. Tämä on koko tapahtumaprosessi, johon kuuluvat suunnittelu- ja toteutusvaihe sekä jälkimarkkinointivaihe. Tähän liittyy oleellisesti tapahtumabrief, jossa kootaan yhteen reunaehdot tapahtumalle. Käytännössä tapahtumabriefissä on ylhäällä tiivistetyssä muodossa strategisen tason asiat, jolloin ne pysyvät kirkkaina mielessä myös operatiivisessa vaiheessa. Suunnitteluvaiheeseen kuuluu myös tapahtumakäsikirjoituksen laatiminen. Tapahtumakäsikirjoituksen laatii projektista vastaava ja siinä kerrotaan mitä, missä ja milloin tapahtuu tapahtuman aikana. (Häyrinen & Vallo 2012, 157–159, 161.)

Millainen?

Tapahtuman sisältö, eli mitä tapahtumassa tapahtuu, täytyy suunnitella tavoite ja kohderyhmä mielessä. Sisällön täytyy kohdata kohderyhmän kanssa tai muuten tapahtuman toivottu tavoite ja viesti eivät mene osallistujalle läpi. (Häyrinen & Vallo 2012, 193.)

Kuka tai ketkä?

Tapahtumaa järjestettäessä tulee olla vastuhenkilö, joka huolehtii, että sekä strategiaan että operatiivisiin kysymyksiin löydetään vastaus ja joka pitää langat käsissään koko suunnittelun ajan. Tämä henkilö on yleensä projektipäällikkö. Hänellä täytyy olla valtaa tapahtumaan liittyvään päätöksentekoon. Pääasiallisena tehtävänä projektipäälliköllä on pitää ns. langat käsissä. Yksin on mahdotonta hoitaa mitään isompaa projektia, jolloin tärkeässä asemassa on projektipäällikön kyky delegoida eri osa-alueet ja varmistaa, että ne ovat hoidossa. (Häyrinen & Vallo 2012, 224–225.)

Projektiryhmään tulee valita henkilöitä, joilla on jotain annettavaa tapahtuman järjestämiselle ja jotka ovat kiinnostuneita asiasta. Pelkästään hetkellinen mielenkiinto ei riitä, vaan myös aikaisempi kokemus tulee ottaa huomioon. Sekä liian kevyt että liian raskas projektiorganisaatio voi kaataa helposti koko tapahtuman. (Kauhanen ym. 2002, 31.)

3.4 Toteutusvaihe

Tapahtumaa ei konkreettisesti ole olemassa ennen kuin vasta itse tapahtuman aikana. Ennen on vain ja ainoastaan suunnitelmat ja visiot siitä mitä halutaan tehdä. Siksi itse toteutusvaihe onkin totuuden hetki, jolloin suunnitelmat muuttuvat joksikin konkreettiseksi ja käsin kosketeltavaksi. Tämä konkretia rakentuu kolmessa eri osassa: rakennusvaiheessa, itse tapahtumassa sekä ta-

pahtumapaikan purkamisessa. Rakennusvaihe on useimmiten aikaa vievin vaihe, johon kannattaa varata riittävästi aikaa. Kun itse tapahtuma alkaa ei enää ole paljoakaan tehtävissä huonosta suunnittelusta mahdollisesti aiheutuvien ongelmien ratkaisemiseksi. Purkaminen tapahtuman jälkeen on yleisesti ottaen paljon nopeampaa ja tehokkaampaa kuin rakennusvaihe. (Häyrinen & Vallo 2012, 163–164.)

3.5 Jälkimarkkinointivaihe

Tapahtuman järjestämisen viimeinen vaihe on jälkimarkkinointi. Yksinkertaisimmillaan lähetetään vain kiitokset tapahtumaan osallistuneille- niin järjestämisessä mukana olleille kuin itse tapahtumavieraille. Myös jonkinlainen muistaminen tapahtuman jälkeen on hyvä tapa jälkimarkkinointiin. Hyvä muistaminen on jokin tapahtumaan teemaan liittyvä lahja tai muisto. Sen ei tarvitse olla kallis tai suuri. Parhaimmillaan se on silloin, kun se muistuttaa jollain tavalla järjestäjäorganisaatiosta. Lahja voidaan joko toimittaa jälkikäteen tai antaa jo tapahtumasta poistuttaessa. Myös palautteen kerääminen niin tapahtumaorganisaation sisäisesti kuin itse osallistujilta on tärkeä osa jälkimarkkinointia. Tämän palautteen perusteella tehdään yhteenveto, joka analysoidaan ja ideaalitapauksessa otetaan myös opiksi. Kun palautteita analysoidaan, on pidettävä mielessä, että totuus tapahtuman onnistumisesta tulee osallistujien palautteessa ilmi. Se miten tapahtuma järjestäjien mielestä onnistui, on siinä vaiheessa merkityksetöntä. (Häyrinen & Vallo 2012, 180–186.)

3.6 Tykytapahtuman erityispiirteet

Suomessa työkykyä ylläpitävä toiminta on lakisääteistä, eli jokaisen yrityksen tulee huolehtia oman henkilöstönsä työkyvystä. Työnantajalla on lain mukaan vastuu työsuojelutoiminnasta ja työympäristön parantamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi työterveyshuoltolaissa säädetään työnantajan vastuusta järjestää työterveyshuolto. Työsuojelu on osaltaan olennaisesti vaikutta-

massa työhyvinvointiin ja siten se voidaankin nähdä osana tyky-toimintaa. (L. 21.12.2001/1383.)

Kuten työhyvinvointi-kappaleessa mainitaan, ei työkyky ole ainoastaan fyysistä työkykyä parantavaa toimintaa, vaan myös psyykkistä ja sosiaalista työkykyä edistävää. Usein työkykytapahtumat ovat näitä kaikkia. Työkykytoiminta liitetään usein pelkästään niin sanottuihin tyky-päiviin tai tykytapahtumiin. Se on kuitenkin myös paljon kaikkea muuta, jokapäiväistä toimintaa. Työkykyä edistäviä päiviä on järjestetty Suomessa 1980-luvulta lähtien. Silloin työmarkkinajärjestöt sopivat tyky-toiminnan järjestämisen suosituksista työpaikoilla. (Tykypäivä, 2016.)

Työkykyä edistävä tapahtuma tai päivä voi olla lähes mitä tahansa. Googlehaulla ”tykypäivä” tuloksia löytyy reilut 15 000. Mitään tiettyä muuttia tykypäivän järjestämiselle ei ole. Usein kuitenkin aluksi on jonkinlainen asiapitoinen osuus halutusta teemasta, esimerkiksi työssä jaksamisesta tai liikunnasta. Loppupäivän ohjelma taas voi liittyä vaikkapa jonkinlaiseen rentoutumiseen tai liikunnalliseen toimintaan. Tärkeintä on ottaa huomioon osallistujat, sillä mukana voi olla eri-ikäisiä ja –kuntoisia ihmisiä. Hyvä ohjenuora on järjestää jotain sellaista, mihin ei normaalisti pääsisi joka päivä osallistumaan. (Tykypäivän ohjelma: ideoita toteutukseen, 2016.) Yksi hieman erikoisempi tykytapahtuma on porvooolaisen yrityksen järjestämä viikon purjehdusretki Kroatian rannikolla. Retkeä on suunniteltu neljä vuotta ja siihen osallistuu 70 henkeä. (Simonen, M. 2016.)

4 Tutkimus

Tutkimuksen tarkoituksena oli siis saada kehitysehdotuksia tapahtuman kehittämiseksi. Päättutkimuskysymyksenä oli: Miten Kunnon Olympialaiset -tapahtumaa tulisi kehittää, jotta se vastaisi paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

Tutkimusmenetelmiksi vastauksien saamiseksi valikoituivat teemahaastattelu sekä havainnointi. Tässä luvussa käsitellään tarkemmin edellä mainittuja tutkimusmenetelmiä, tieteellistä tutkimusta yleisesti sekä luotettavuuteen liittyviä käsitteitä validiteetti ja realibiliteetti.

4.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusta tehtäessä on valittava oikeanlainen tutkimusmenetelmä. Tutkimusmenetelmät voidaan jakaa isossa kuvassa kahteen osaan: kvantitatiiviseen eli määrälliseen ja kvalitatiiviseen eli laadulliseen tutkimukseen. Kvantitatiivista tutkimusta käytetään, kun tutkittavasta ilmiöstä on saatavilla paljon tietoa. Kvalitatiivinen tutkimus taas tulee kysymykseen silloin, kun ilmiötä ei tunneta niin hyvin. Molempia tutkimusmenetelmiä kuitenkin yhdistää tavoite saada tutkimusongelma ratkaistuksi. Keinot vain ovat erilaiset. (Kananen 2010, 36–40; Kananen 2010, 74–76.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen tärkeimpiä tiedonkeruumenetelmiä ovat havainnointi, teemahaastattelu ja erilaiset dokumentit (Kananen 2010, 48). Tämän opinnäytetyön yhdeksi tiedonkeruumenetelmäksi valittiin teemahaastattelu. Syitä teemahaastattelun valintaan oli useita. Ensimmäkin tutkimusongelmasta ei ollut saatavilla paljokaan etukäteistietoa, jolloin ilmiö on uusi ja täten laadullinen tutkimusote perusteltua. Toiseksi toimeksiantajan toiveena oli saada avointa palautetta. Pelkkä palautekysely ei kuitenkaan täytä opinnäytetyön vaatimaa tieteellistä näkökulmaa. Parhaaksi tavaksi saada avoimia, laadullisia palautteita nähtiin näin ollen teemahaastattelu.

Havainnointitutkimus valikoitui toiseksi tutkimusmenetelmäksi muutamasta syystä. Havainnointikin on kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä, mutta se tukee kuitenkin teemahaastattelua hyvin (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a). Kuten alla mainitaan, on yksi teemahaastattelun ominaispiirteistä se, että kaikki haastateltavat ovat kokeneet tietyn saman tilanteen (Hirsjärvi &

Hurme 2000, 47). Kun myös haastattelija on itse ollut mukana tutkittavassa tilanteessa havainnoijan roolissa, on mahdollista tarkentaa kysymyksiä paremmin. Myös tutkittavien subjektiivisiin kokemuksiin päästään paremmin käsiksi, kun on oltu paikan päällä havainnoimassa itse tilannetta. Kokonaisuudessaan havainnointi on siis teemahaastattelua hyvin tukeva tutkimusmenetelmä.

Teemahaastattelu

Teemahaastattelu on kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä. Siinä ei edetä minikään tiettyjen ennalta määrättyjen kysymysten kautta, vaan keskitytään ennalta määriteltyihin teemoihin. Teemat ovat kaikille haastateltaville samat, mutta siitä puuttuu strukturoidun haastattelun kysymysten tarkka muoto ja järjestys. Se tekeekin siitä puolistrukturoidun haastattelumenetelmän. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006b; Hirsjärvi & Hurme 2000, 47–48.)

Jos verrataan teemahaastattelua lomakehaastatteluun tai strukturoimattomaan haastatteluun on se näiden kahden ääripään puolivälissä. Lomakehaastattelussa kysymykset, väitteiden muoto ja esittämisjärjestys ovat täysin ennalta määriteltyjä. Strukturoimattomassa haastattelussa taas käytetään täysin avoimia kysymyksiä ja haastattelua rakennetaan aina edellisten vastausten pohjalta. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 44–45.) Teemahaastattelun etuna lomakehaastatteluun ja strukturoimattomiin haastattelunmenetelmiin on se, että se ei sido haastattelutapaa liian tiukasti. Siinä ei määritellä haastattelukertojen määrää tai sitä miten syvälle haastattelussa mennään. Teemahaastattelu keskittyy olennaiseen, eli tiettyihin ennalta määriteltyihin teemoihin muotoseikkojen sijaan. (mts. 48.)

Teemahaastattelun ominaispiirteitä ovat seuraavat: haastateltavat ovat kaikki kokeneet tietyn tilanteen, tutkija on etukäteen selvittänyt ilmiön oletettavasti tärkeitä osia, rakenteita, ja kokonaisuutta. Tämän analyysin perusteella kehite-

tään haastattelurunko. Viimeisenä ominaispiirteenä haastattelu suunnataan tutkittavien subjektiivisiin kokemuksiin tilanteista. (mts. 47.)

Teemahaastattelun runkoa laadittaessa ei tehdä yksityiskohtaista luettelo kysymyksistä vaan luodaan teema-alueuettelo. Teema-alueiden tulisi olla selkeitä, mutta kuitenkin tarpeeksi väljiä, etteivät ne rajoita haastatteluja. Haastattelutilanteessa tämä teema-alueuettelo toimii haastattelijan muistilistana, joka ohjaa keskustelua pysymään oikeilla raiteillaan. (mts. 66–67.) Tässä työssä teema-alueet joihin jaottelu tapahtui, olivat ennakko, tapahtuma kokonaisuudessaan, tapahtuman osa-alue - eli 4-ottelu tai lajiesittely- ruokailu sekä jälkimarkkinointi (Liite 1. Teemahaastattelurunko). Ennakossa keskityttiin asioihin, jotka tapahtuvat ennen tapahtumaa. Tapahtuma kokonaisuudessaan teema-alueessa keskitytään tapahtuman kokonaisuutukseen ja sujuvuuteen. Osa-alueemassa perehdytään tarkemmin haastateltavan kokemukseen itsevalitusta osa-alueesta tapahtumassa. Ruokailuteema taas keskittyy ruokailun sujuvuuteen ja ruoan sopivuuteen liikuntatapahtumaan. Jälkimarkkinoinnissa selvitetään miten tapahtuman jälkeen osallistujiin oltiin yhteydessä.

Tässä opinnäytetyössä teemahaastattelut tapahtuivat puhelimen välityksellä. Yleensä puhelinhaastattelut liitetään enemmän strukturoituihin haastatteluihin, mutta sitä voidaan käyttää myös puolistrukturoidussa haastattelussa. Tällöin kysymykset voivat olla hieman enemmän strukturoituja ja etukäteen valmistellumpia. On myös kohteliasta tutkijan osalta soittaa haastateltavalle etukäteen ja sopia haastatteluaika. Vaikeinta puhelimen välityksellä tehtävässä haastattelussa on näkyvien keskustelun merkkien puuttuminen. Hiljaisuudesta ei aina tiedän onko haastateltava tajunnut kysymyksen vai ei. Tämä myös vaikeuttaa keskustelun luonnollista jatkumoa kun vastapuolen reaktiota ei ole täyttä varmuutta. Lisäksi on suositeltavaa, että haastateltavaa vahvistetaan taukojen aikana eikä puhuta hänen päälleen. Vahvistamisella tarkoite-

taan sitä, että pyritään luomaan keskustelunomaisempi ilmapiiri reagoimalla haastateltavan sanomisiin. (mts. 64–65.)

Havainnointitutkimus

Havainnointia käytetään joko itsenäisesti tai jonkin muun tutkimusmenetelmän lisänä ja tukena. Havainnointitutkimus antaa mahdollisuuden tapahtumien seuraamiseen niiden luonnollisessa tilassa. Vaikka havainnoimmekin monia asioita koko ajan, eroaa tieteellinen havainnointi siitä siten, että se ei ole vain satunnaista katselemista vaan systemaattista tarkkailua, jolla on jokin tarkoitus. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a.)

Havainnointitutkimus voidaan jakaa karkeasti kahteen eri osa-alueeseen: osallistuvaan ja ulkopuoliseen havainnointiin. Osallistuvassa havainnoinnissa tutkimuksen havainnoija on itse osallisena joko aktiivisesti tai passiivisesti siinä toiminnassa tai tapahtumassa, josta tietoja kerätään. Aktiivisessa roolissa havainnoija vaikuttaa osallistumisellaan ja läsnäolollaan tutkittavaan ilmiöön. Passiivisessa roolissa havainnoija taas ei vaikuta tilanteiden kulkuun. (Tilastokeskus, 2015; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a.)

Ulkopuolisessa- tai ei osallistuvassa- havainnoissa havainnoija ei itse osallistu havainnoitavaan toimintaan. Ulkopuolista havainnointia käytetään erityisesti silloin, kun halutaan tarkkailla jotakin tilannetta ilman, että tutkittavat ovat välttämättä siitä tietoisia. Tämä on mahdollista niin kentällä aidon tapahtuman ääressä kuin myöskin järjestettynä laboratorio-olosuhteissa. (Tilastokeskus, 2015; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a.)

Osallistuvan havainnoin erottaa tavallisesta, arkipäiväisestä havaintojen teosta Laitisen (1998, 37-38) mukaan neljä tutkimuksellista asiaa

1. Havainnoija suorittaa havainnointia sellaisessa sosiaalisessa yhteisössä, jossa hänellä itsellään ei ole henkilökohtaista ase-

maa, kuten tutkittavan yhteisön jäsenillä on. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi uraa, ystävyysuhteita ja menneisyyttä. Nämä tekevät objektiivisen havainnon yhteisön jäsenelle huomattavasti vaikeammaksi.

2. Koska havainnoijalla ei ole roolia yhteisön jäsenenä, voi hän keskittyä tarkkailemaan kohteen tai kohteiden toimintaa koko ajan. Havainnoitavilla on kaikilla roolinsa edellyttämät tehtävät, jotka rajoittavat heidän aikaresurssejaan nähdä mitä ympäristössä tapahtuu.
3. Havainnoija on havainnoissaan systemaattinen toisin kuin jokapäiväistä elämäänsä elävä ja hän myös pyrkii systemaattiseen havaintojen tallentamiseen.
4. Havainnoijalla on havainnointi- ja analyysitaitoa, jonka avulla pyritään tiettyyn asioiden ymmärtämiseen.

Laitisen (1998, 41) mukaan Junker (1960) ja Gold (1958) ovat teoriatasolla ehdottaneet havainnoijalle neljä erilaista roolimahdollisuutta: täydellinen havainnoija, havainnoija joka osallistuu, osallistuja joka havainnoi ja täydellinen osallistuja. Laitinen (1998,42) viittaa myös Kilpisen (1977) täydentäneen tuota mallia lisäten siihen ”anonymiteettiulottuvuuden sekä näkökohdat, jotka selittävät havainnoijan suhdetta tutkimuskenttään ja informaation kulkua.”

1. **Täydellinen havainnoija** suorittaa havainnon joko niin, että havainnoitavat eivät näe tutkijaa tai sellaisessa roolissa, johon seurattavat eivät kiinnitä huomiota. Joka tapauksessa kohde ei ole tietoinen havainnoinnista. Näin saatu informaatio on lähinnä näköhavaintoja.
2. **Havainnoija joka osallistuu.** Kohde on tietoinen havainnoinnista. Vuorovaikutus havainnoijan ja tutkittavien välillä on ly-

hytaikaista ja etäistä. Informaatiota tulee sekä näköhavaintoina että suullisena tutkijan aloitteesta kysymyksin.

3. **Osallistuja, joka havainnoi**, on enemmän kohteiden suoraanaisessa toiminnassa mukana ja kohde on tässäkin tapauksessa tietoinen havainnoijan roolista ja aikomuksista. Välittyvä tieto on niin näköhavaintoja kuin myös tutkittavien omasta aloitteesta välittyvää suullista tietoa.
4. **Täydellinen osallistuja** on ikäänkuin peitetehtävissä havainnoitavien joukossa, jolloin kohteet eivät ole millään tavalla tietoisia tutkijan todellisesta roolista. Saatava tutkimusinformaatio saattaa olla monipuolisempaa kuin muissa rooleissa saatava tieto, sillä tutkijalta ei hänen asemansa vuoksi salata mitään.

Tässä tutkimuksessa kyseessä oli ensimmäinen rooli, eli täydellinen havainnoija. Tämä rooli oli perusteltu valinta siksi, että havainnointia käytettiin ainoastaan tukemaan pääasiallista tutkimusmenetelmää, eli teemahaastattelua. Havainnoinnilla itsellään ei ollut tarkoitus saada kaikkea informaatiota tutkittavasta ilmiöstä eikä näin ollen ollut tarvetta olla kontaktissa kohteisiin.

4.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta tulee aina arvioida joillain keinoin. Yleisesti luotettavuuden mittareina varsinkin kvantitatiivisessa tutkimuksessa ovat käytössä reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen mittaustulosten toistettavuutta, eli sitä kuinka ei-sattumanvarainen tutkimuksen tulos on. Reliabiliteettiin liittyy myös termi pysyvyys: tutkimustulos täytyy olla toistettavissa eri tutkijoiden toimesta. Validiteetilla taas tarkoitetaan tutkimuksen luotettavuutta. Siihen liittyy termi pätevyys: onko mitattu oikeita asioita oikeilla mittareilla. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 216–218; Kananen 2010, 118–124.)

Realibilibiteetti ja validititeetti sopivat paremmin kvantitatiivisen kuin kvalitaatiivisen tutkimuksen mittareiksi. Laadullisessa tutkimuksessa niiden käyttöä pyritään usein välttämään, vaikka laadullisenkin tutkimuksen luotettavuutta tulee jollain keinoin pyrkiä arvioimaan. Tutkimuksen validiutta kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään lisäämään mahdollisimman tarkalla ja kattavalla dokumentoinnilla. Mitä tarkemmin tutkija pystyy dokumentoimaan mitä on tehnyt, miksi on tehnyt ja miten on tehnyt, sitä luotettavamammaksi ja pätevämmäksi tutkimuksen lopputulokseen vaikuttaneet tekijät voidaan määritellä. Myös tutkimuksen triangulaatio, eli tutkimusmenetelmien yhteiskäyttö lisää tutkimuksen luotettavuutta. (Hirsjärvi ym. 2004. 216–218.)

Tämä opinnäytetyön luotettavuutta lisää erityisesti triangulaatio. Vaikka sekä teemahaastattelu, että havainnointi ovat molemmat laadullisia tutkimusmenetelmiä tukevat ne toisiaan kuitenkin teoreettisella tasolla hyvin.

Teemahaastattelun luotettavuutta vähentää sen toteutustapa. Puhelimen välityksellä tehtynä on vaikeampi jatkaa keskustelua ja mahdotonta nähdä vastaajan ilmeitä ja eleitä, joilla saattaa olla vaikutus haastattelusta tehtävään tulkintaan. Tästä johtuen haastattelu on hieman strukturoidumpi kuin kasvotusten tehtävä teemahaastattelu. Haastattelussa tulee aina myös kysymykseen tutkijan objektiivisuus. Osaako haastattelija pysyä ulkopuolisena ja toimia siten, että kysymykset ja kysymyksenasettelut eivät johdattele vastaajaa johonkin tiettyyn suuntaan. Sitä on myös tutkijan itsensä vaikea arvioida, mutta mielestäni onnistuin pysymään kohtuullisen objektiivisena.

Laadulliseen tutkimukseen liittyy lisäksi käsite saturaatio. Kun haastateltavien vastaukset alkavat toistaa itseään on saavutettu kylläntyminen eli saturaatio. Otanta ei ole niinkään tärkeä mittari laadullisessa tutkimuksessa, vaan saturaatio on tärkeämpi mittari. (Kananen 2008, 121–128.) Jo kolmella haastateltavalla tässä tutkimuksessa alkoi olla toisteisuutta haastateltavien välillä, eli saturaatiota oli havaittavissa.

Havainnointi lisää myös teemahaastattelun luotettavuutta. Kun tutkija on itse ollut paikalla samassa tilanteessa kuin haastateltava osaa hän tarkentaa kysymyksiä paremmin ja tarkemmin kuin silloin, kun ei olisi ollut kokemassa samaa tilannetta. Myös havainnoin objektiivisuus on hyvällä tasolla, koska kyseessä oli ulkopuolinen havainnointi, jolloin tutkittaviin ei olla kontaktissa. Myöskään tapahtuman järjestämiseen ei oltu minkäänlaisessa yhteydessä ja järjestäjiinkin mahdollisimman vähän, jolloin esimerkiksi objektiivisuutta haittaavaa tunnesidettä tapahtumaan ei ole.

Myös tutkimusprosessin dokumentointi ja selitys on tärkeää laadullisen tutkimuksen luotettavuuden mittaamisessa. Myös se on hyvällä tasolla tässä opinnäytetyössä. On kuvattu tarkasti miten aineistoa on kerätty ja miten sitä on analysoitu. Lisäksi on dokumentoitu miksi juuri näitä menetelmiä on päädytty käyttämään.

4.3 Aineiston keruu ja analyysi

Tutkimus toteutettiin siis osallistuvana havainnointina ja teemahaastatteluina. Tapahtumapäivänä olin tapahtumapaikalla suorittamassa havainnointia ja seuraamassa tapahtuman kulkua, jonka perusteella pystyin tarkentamaan kysymyksiä ja teemoja vielä ennen haastatteluja. Tuolloin tapahtui myös haastateltavien ensimmäinen kontaktointi. Havainnointi tapahtui keskittyen tapahtuman sujuvuuteen, tunnelmaan ja ihmisten tuntemuksiin ja siihen näyttivätkö kaikki tietävän missä piti olla milloinkin. Niin ikään seurattiin tapahtuman työntekijöiden, eli lajiohjaajien ja muiden vapaaehtoisten kuten ilmoittautumispisteen toimintaa. Havainnoinnissa tehtyjen huomioiden perusteella tarkennettiin teemahaastattelun teemojen aihe-alueita joihin haluttiin keskittyä tarkemmin. Sen lisäksi, että teemahaastattelussa pyrittiin saamaan osallistujien näkemyksiä, haettiin myös vahvistusta havainnoinnissa saaduille huomioille ja näkemyksille.

Haastateltavat olivat yritysten yhteyshenkilöinä tapahtumassa ja toimeksiantajan edustajat auttoivat minua tapahtumapäivänä tunnistamaan nämä henkilöt. Itse tapahtumassa esittelin itseni ja opinnäytetyöni lyhyesti, sekä tiedustelin kiinnostusta osallistua puhelinhaastatteluun ja yhteystietoja. Sovin heidän kanssaan soittavani tapahtumapäivää seuraavalla viikolla alkuvuikosta ja sopivani tarkemman haastatteluajan puhelimitse. Näin pystyttiin varmistamaan haastateltavien parempi osallistuminen. Yhteystietoja haastateltavia varten oli alun perin viidelle henkilölle, mutta kahta heistä en saanut tavoitettua ja sovitua sopivaa haastattelu-aikaa, joten lopulliseksi vastaajamääräksi jäi kolme haastateltavaa.

Teemahaastattelurunko jaettiin aihealueisiin ja näistä tehtiin muutamia apukysymyksiä, joiden avulla pyrittiin pääsemään kohti syvempää tietoa ja ne myös toimivat tukena haastattelun edetessä. Yleensä teemahaastattelun kuuluisi mennä enemmän ilman apukysymyksiä keskustelunomaisemmin, mutta koska kyseessä olivat puhelinhaastattelut, todettiin, että muutamista apukysymyksistä ei olisi haittaa. Kysymyksissä pyrittiin välttämään kvantitatiivisia kysymyksiä, joihin pystyy vastaamaan kyllä tai ei. Sen sijaan pyrittiin luonnollisesti laadulliseen otteeseen, jolloin saadaan pidempiä ja parempia vastauksia. Isommat aihealueet joihin teemojen jaottelu tapahtui, olivat ennakko, tapahtuma kokonaisuudessaan, tapahtuman osa-alue - eli 4-ottelu tai lajiesittely- ruokailu sekä jälkimarkkinointi.

Teemahaastattelujen toteutus tapahtui käytännössä puhelinhaastatteluina. Haastattelut äänitettiin puhelimeen ladattavalla sovelluksella, joka äänitti molempien osapuolien puheen ja tallensi nauhoitteen puhelimesta ennalta määritettyyn sijaintiin, josta se pystyttiin siirtämään tietokoneelle analyysia varten. Testasin sovelluksen toimivuutta sekä harjoittelin haastattelutilannetta ja teemahaastattelun tekemistä etukäteen ystäväni kanssa, mikä oli hyödyllistä, sillä sovelluksen kanssa meinasi aluksi olla hieman ongelmia muun muassa

tallennussijaintien kanssa. Ne olisivat olleet ikäviä ilmetessään vasta oikeita haastatteluja tehdessä. Yleensä teemahaastattelut toteutetaan kasvotusten, mutta tässä tapauksessa niin haastattelijan kuin haastateltavienkin tiukkojen aikataulujen vuoksi päädyttiin puhelinhaastatteluihin. Ennen haastattelua haastateltavilta kysyttiin hyvän tutkimustavan mukaisesti lupa haastattelun nauhoittamiseen. Haastatteluja toteutettiin kolme kappaletta ja materiaalia saatiin yhteensä noin 50 minuutin edestä.

Haastatteluiden jälkeen nauhoitteet litteroitiin, eli muunnettiin tekstimuotoon tietokoneella. Litterointitasona käytettiin peruslitteroinnin ja eksaktin litteroinnin välimuotoa (Kvalitatiivisen datatiedoston käsittely, N.d). Litterointiin jätettiin täytesanat, mutta siinä ei käytetty merkkejä kirjaamaan taukoja tai tunteenilmauksia. Nämä jätettiin pois, sillä niillä ei koettu olevan merkitystä aineistosta tehtävälle analyysille. Yhteensä nauhoitetuista äänitteistä saatiin litteroinnin jälkeen hieman reilut 10 sivua tekstimateriaalia.

Litteroitua aineistoa analysoitiin teemoittelemalla. Teemoittelu on analyysitapa, jota käytetään yleisesti teemahaastattelujen analysoinnissa. Siinä etsitään aineistoista eri haastatteluja, vastauksia tai kirjoitelmia yhdistäviä tekijöitä. Kuten jo aiemmin mainittiin, teemat oli mietitty etukäteen ennen haastatteluja ja vaikka on mahdollista, että analysoitaessa löytyy kokonaan uusia teemoja, niin nyt kuitenkin noissa samoissa teemoissa pysyttiin. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006b.)

Käytännössä teemoittelu tapahtui tekstinkäsittelyohjelmalla kopioi ja liitä menetelmällä. Samaan teemaan liittyvät vastaukset eri haastatteluista liitettiin saman ryhmän alle, jolloin niitä on huomattavasti helpompi analysoida yhtenä ryhmänä. Tällöin on kuitenkin vaarana, että haastattelun kokonaisuus häviää. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 141-142.)

5 Tutkimuksen tulokset

Kokonaisuudessaan tapahtumaa ja tapahtumakokemusta pidettiin onnistuneena. Mitään isompaa valittamisen aihetta ei kukaan haastateltavalla ollut, vaan tapahtumasta oli jäänyt positiivinen mielikuva ja kaikki osallistuisivat mielellään uudelleen. Ainoat moitteet liittyivät tapahtumailmoittautumisen sujuvuuteen, tapahtuman aikataulutukseen sekä jälkimarkkinointiin. Seuraavassa käydään läpi haastattelu- ja havainnointiaineistoa ja näistä esiin nousevia asioita. Mukaan on liitetty myös suoria lainauksia haastatteluista havainnollistamaan tuloksia. Haastateltavia henkilöitä oli kolme ja heihin viitataan lainauksissa haastateltavina A, B ja C. Kaikki haastateltavat olivat naisia. Heistä kaksi osallistui lajiesittelyihin ja yksi 4-otteluun. Teema-alueet, joiden perusteella teemahaastattelut toteutettiin, olivat ennakko, tapahtuma, osa-alue, ruokailu sekä jälkimarkkinointi.

5.1 Ennakko

Ennakko-teema-alueessa haluttiin selvittää miten ennen tapahtumaa tapahtuvat asiat sujuivat. Tällä tarkoitetaan pääasiassa siis tapahtumaan ilmoittautumista sekä ennen tapahtumaa tapahtuvaa ennakkoinformaatiota.

Kaikki haastatellut olivat Jyväskylän Kenttäturheilijoiden yhteistyökumppaneiden edustajina paikalla. Ilmoittautuminen tapahtumaan ja ennakkoinformaation saanti olivat onnistuneet kaikkien haastateltujen mielestä hyvin. Ilmoittautumisia oli hoidettu sähköpostin välityksellä ja se todettiin toimivaksi tavaksi hoitaa viestinvaihtoa tehokkaasti. Eräs yritys oli myös yhdistänyt oman koulutuspäivänsä sekä tapahtuman jälkeisen illanviettonsa tapahtuman yhteyteen läheisen ravintolan tiloihin.

5.2 Tapahtuma

Tapahtuma teema-alueessa keskityttiin itse tapahtuman kulkuun ja sujuvuuteen mm. ilmoittautumisessa, osallistujien fiilikseen tapahtumassa sekä aika-tauluun. Tähän osa-alueeseen myös havainnoinnilla saatiin kerättyä relevanttia tutkimusmateriaalia.

Yhtenä mielenkiinnon kohteena oli se vaikuttaako tuntemattomien läsnäolo tapahtumakokemukseen jollain tavalla. Yleensä yritysten tyky-päivät järjestetään yrityksen sisäisesti, jolloin kaikki osallistujat tuntevat toisensa etukäteen, jolloin tunnelma on ehkä hieman rennompi ja vapautuneempi. Jokainen haastateltava kuitenkin vastasi, että sillä ei ollut merkitystä että samassa ryhmässä oli myös ihmisiä, joita ei tuntenut. Eräs haastateltava oli liikkeellä myös verkostoitumismielessä, joten hänelle uusien ihmisten läsnäolo oli jopa plussaa.

jos aattelee tälleen verkostoitumisen näkökulmasta miten sitä itsekkin yritti vähän ajatella näin yhteistyökumppanin näkökulmasta, niin tietenkin se siinä olis ollu ihan kiva tutustua ehkä vähän paremminki että ketä siellä kuka kukakin on ja näin pois päin.

–Haastateltava B

Eräs haastateltava myös vahvasti havainnoinnilla saatua näkemystä siitä miten ilmoittautumisen kanssa tapahtumapäivänä oli hieman sekaannuksia. Havainnoidessa kiinnitin huomiota siihen, että ilmoittautumispisteelle kertyi jonoa kun osallistujien nimiä ei ilmeisesti ollut oikeissa listoissa. Viime hetkellä oli tullut muutoksia kuten henkilövaihdoksia toisten tilalle, joita setvittiin ilmoittumisessa. Kaikkien nimiä ei ollut osallistujalistoissa. Tämä johtui viime hetkien muutoksista yritysten puolelta, mutta yhtä kaikki tällainen odottelu ja sekaannus vaikuttavat tapahtumakokemukseen. Kuten alla olevassa lainauksessa mainitaan, ei se ole iso asia, mutta vaikuttaa kuitenkin varmasti jollain tasolla mielikuviin tapahtumasta ja sen järjestämisestä.

”no siinä alussa oli jotain sählinkiä kun ihan kaikkien ilmoittautumisia ei ihan heti löytynyt mutta eipä se nyt sitten siihen lopputulokseen vaikuttanut että sisään portista päästiin kuitenkin”

-Haastateltava A

Lajiesittelyjen ohjaajat saivat kaikilta haastateltavilta positiivista palautetta. Heitä pidettiin ammattitaitoisina ja osaavina, joten samoja henkilöitä kannattaa käyttää myös tulevaisuudessa tapahtumissa. Myös havainnoidessani kiinnitin huomiota lajiohjaajiin. Heillä oli jäykkä ote ja heistä näki kauas, että he tiesivät mitä olivat tekemässä.

--oli hyvin ammattitaitoisia ne henkilöt jotka ja hyvin asiantuntevia jotka esitteli niitä lajeja, että heille terveisiä, että oli tosi hyvä ja Kaisan alkulämmittelyt oli tosi hyvät siinä alussa ja että tota ohjaajista se ei kyllä jäänyt kiinni tämän tilaisuuden onnistuminen.

-Haastateltava A

5.3 Osa-alueet

Tapahtumassa oli mahdollisuus valita kahden eri ”osa-alueen” välillä. Nämä olivat lajikokeilut sekä 4-ottelu. Teema-alueen tarkoituksena oli mennä hie- man syvemmälle kuin pelkkään tapahtuman kulkuun ja tunnelmaan ja saada jonkinlaista osviittaa siitä ovatko lajit sopivia tai ovatko lajipisteet liian lyhyitä tai ehkä liian pitkiä. Tarkoituksena siis oli saada tarkempaa tietoa molempien osa-alueiden toimivuudesta.

--olis jäänyt sille aikaa tehdä jotain muuta tai käydä vaikka sen oman ottelunsa jälkeen kokeilemassa sille niinku moni harmitteli että oispa ollu kiva kokeilla vaikka keihäänheitto tai jotain tämmöstä

-Haastateltava A

Kaikkien haastateltavien mielestä aikataulussa oli jonkin verran löysää. Tämä tuli esille molempien vaihtoehtojen osalta, mutta varsinkin 4-ottelun olisi pysynyt kilpailemaan läpi nopeammalla tahdilla. Toki tähän mielipiteeseen saat-

toi olla vaikuttamassa myös sateinen sää, jonka vuoksi lämpöisenä pysyminen oli varmasti hieman ongelmallista.

--me itse asiassa todettiin kyllä monen osalta et ku eihän siinä ollu ku tavallaan esmes kolme suoritusta oli hyppinessä ja heitoissa, että ois voinu jopa tiiviimmälläki rytmilläki paljo mennä että tota et vähä semmosta odotusaikaa siellä jäi. —

-Haastateltava B

--tokihan jos olis ollu keli aivan niinku aurinkoinen ja huippukeli nii se olis varmaan niinku ehkä helpommin siinä mennykin mutta nytku se oli pikkusen semmosta sateistaki ja vaikka oli lämmintä niiniin tota siinä olis voinu vetästä sen oman juttunsa paljo tiukemmassaki tahdissa —

-Haastateltava C

5.4 Ruokailu

Ruokailu teema-alueessa tarkoituksena oli selvittää mitä mieltä osallistujat olivat tapahtuman ruokailusta. Tarkemmin sanottuna pyrittiin saamaan tietoa ruokailun sujuvuudesta sekä ruuan sopivuudesta tyky-tapahtuman luonteeseen.

Ruoasta ei ollut kenelläkään haastateltavista mitään negatiivista sanottavaa. Yksi haastateltu ei osallistunut ruokailuun lainkaan, sillä heillä oli yrityksen puolesta oma ruokailunsa, mutta muut haastateltavat olivat tyytyväisiä. Keituruokaa pidettiin tapahtuman luonteeseen sopivana. Tässä teema-alueessa ei siis juurikaan kehitettävää ole.

”Nojoo, ei nyt varmaan mitää gourmetateriaa tai rasvasta sinne ois sopinukaa että ihan fine, keitto kävi oikein hyvin semmoseen tapahtumaan.”

-Haastateltava C

5.5 Jälkimarkkinointi

Jälkimarkkinointi teema-alueessa haluttiin saada tietoa miten tapahtuma jälkimarkkinoinnissa onnistuttiin vai onko sitä tapahtunut kenties ollenkaan.

Jälkimarkkinointi on kuitenkin tärkeä osa kokonaistapahtumakokemuksessa ja saattaa vaikuttaa vahvasti siihen halutaanko tapahtumaan osallistua uudelleen. Positiivista tapahtumakokemusta hyvä jälkimarkkinointi vahvistaa ja hieman negatiivisemmän kokemuksen se saattaa kääntää positiiviseksi.

Jälkimarkkinointia ei ilmeisesti ole ollut juuri ollenkaan. Kaikki haastateltavat kaipailevat jonkinlaista jälkimarkkinointia. Kaikkien mielestä olisi ollut mukava saada jonkinlainen muisto tapahtumasta.

--vaikka sähköpostilla joku kiitos osallistumisesta ja vaikka joku valokuva sieltä positiivisesta tilanteesta.

-Haastateltava A

-tietenki tommonen tapahtuma nii vois aatella että voisivat vaikka omille nettisivuilleen -- olis tavallaan joku paikka vaikka jonkun koodin tai salasanan takana missä vois käydä kattoo kuvia tapahtumasta

-Haastateltava B

6 Tapahtuman kehittäminen

Edellisessä tulokset-kappaleessa esiteltyjen tutkimustulosten perusteella tässä kappaleessa käydään läpi tapahtuman kehittämisehdotuksia. Myös kehitysehdotukset on jaoteltu teema-alueiden mukaan.

Ennakko-osioon ei juurikaan kehittämistä oli. Vastaajat olivat tyytyväisiä yhteydenpitoon ennen tapahtumaa ja kokivat ilmoittautumisen helpoksi. Sähköposti on usein toimivin tapa yhteydenpitoon järjestäjän ja osallistujien välillä, sillä siitä jää aina jonkinlaista dokumentaatiota sovituista asioista. Lisäksi

tärkeät tiedot, kuten osallistujien nimet ovat selkeässä muodossa ja todennäköisemmin oikein kuin pelkän puhelimella tapahtuvan yhteydenpidon jälkeen.

Tuloksissa mainitaan, että tapahtuman ilmoittumispisteellä joutui odottelemaan. Syynä tähän olivat sekaannukset osallistujien nimilistoissa. Jos tapahtumaa on aikomuksena kasvattaa, myös ilmoittautumisen on sujuttava jouhevammin. Esimerkiksi deadline osallistujien muutoksille hieman aikaisemmaksi, sillä nyt vaikutti siltä, että muutoksia osallistujissa oli melkoisen paljon ja suurin osa näistä oli tapahtunut viime hetkillä.

Esille nousi myös toiveita mahdollisuudesta osallistua sekä 4-otteluun, että lajiesittelyihin tai kuntotestiin. Aikataulullisesti se toki olisi mahdollista 4-ottelun osanottajille, mutta toisaalta uudelleenosallistumisarvo nousee, kun molempiin ei pysty osallistumaan samalla kertaa. Tässä on järjestäjille mietittävää kannattaisiko näitä hieman yhdistellä vai jatkaa samalla kaavalla. Yksi mahdollisuus olisi vaikkapa mahdollisuus liittää 4-otteluun tehdä lisäksi vaikkapa kuntotesti. Kilpailullisuuden lisäksi osallistujalle tulisi arvokasta tietoa omasta kunnostaan. Tämä ei myöskään söisi liikaa tapahtuman uudelleenosallistumisarvoa.

Kaikki vastaajat olisivat kaivanneet tapahtuman jälkeen jonkinlaista jälkimarkkinointia. Kuten Häyrinen ja Vallo mainitsevat (2012, 182–183) teeman mukainen lahja tai muisto tapahtumasta, joka muistuttaa jollain tavoin järjestävästä organisaatiosta, on hyvä loppusalaus onnistuneelle tapahtumalle. Koska kyseessä on liikunnallinen tapahtuma, niin Jyväskylän Kenttärheiljoiden vaate, esimerkiksi t-paita tai ns. jumppakassi voisivat olla hyviä muistamisia tapahtumasta. Jumppakassille saattaisi olla myös liikuntaan motivoiva vaikutus. Myös jonkinlainen kuvamateriaali tapahtumasta osallistujille toimitettuna olisi varmasti paikallaan. Yritykset voisivat käyttää sitä myös omassa markkinoinnissaan ja näin tuoda välillistä näkyvyyttä myös järjestävälle taholle.

7 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa toimeksiantajalle kehitysehdotuksia Kunnon Olympialaiset-tapahtumaan. Toimeksiantajan pääasiallisena tarkoituksena oli saada palautetta osallistujilta ja näiden pohjalta kehittää tapahtumaa. Tästä toiveesta kuitenkin muokattiin hieman tieteellisempi lähestymistapa, jolloin pystyttiin tekemään aiheesta opinnäytetyö hyväksyttävällä tavalla ja hankittiin tällä tavalla kehitysehdotuksia tapahtumaan. Mietinnässä oli hetken aikaa kvantitatiivinen tutkimusote, mutta hyvin nopeasti päädyttiin laadulliseen tutkimukseen ja teemahaastatteluun tutkimustapana. Tämä oli kaikin puolin oikea valinta, sillä vaikka kvantitatiivisella menetelmällä olisi ollut mahdollista saada tietoa useammalta vastaajalta, saatiin teemahaastattelun ja havainnoin avulla laadukkaampaa materiaalia. Kvantitatiivinen tutkimus olisi ollut tarkoituksenmukainen, jos olisi haluttu selvittää ainoastaan osallistujien tyytyväisyyttä tapahtumaan. Nyt kun pyrittiin tapahtumaa parantaviin asioihin, oli laadullinen tutkimusote oikeampi valinta.

Huolimatta hieman pienestä vastaajamäärästä materiaalia kuitenkin kertyi riittävästi opinnäytetyön tavoitteen täyttymiseen. Kehitysehdotuksia saatiin, kuten tapahtuman kehittäminen -kappaleessa tarkemmin esitellään. Isoimmat kehityskohteet liittyivät tapahtumailmoittautumisen sujuvuuteen, tapahtuman aikataulutukseen ja jälkimarkkinointiin. Kokonaisuudessaan haastateltavat olivat tapahtumaan tyytyväisiä ja kehityskohtia tuli esiin tässä tutkimuksessa vähän. Ainahan on toki mahdollista, että ei vain ole kysytty oikeita asioita. Joka tapauksessa toimeksiantaja pystyy näillä kehitysehdotuksilla tekemään tarvittavat pienet viilaukset tapahtumaan.

Vaikka laadullisessa tutkimuksessa ei varsinaisesti otanta käsitettä käytetäkään ja merkitystä on enemmänkin aineiston saturaatiolla, ei kolme haastateltavaa kuitenkaan ole paras mahdollinen määrä. Nykyisestäkin aineistosta löy-

tyy kyllä jo toisteisuutta eri haastateltavien väliltä, mutta muutama lisähaastateltava olisi ollut hyvä lisä ja parantanut merkittävästi opinnäytetyön validiteettia. Pientä vastaajamäärää kuitenkin paikkaa havainnoinnin käyttäminen toisena tutkimusmenetelmänä. Mielestäni tutkimustuloksissa kuitenkin on riittävästi validiteettia. Tämä validius perustuu aineiston saturaatioon ja siihen, että havainnointiaineisto tuki osittain haastatteluja.

Vaikka haastattelurunkoa ja itse haastattelutilannetta harjoiteltiin etukäteen, oli oikea haastattelutilanne kuitenkin aluksi hieman haastava. Minulla oli eri teemoihin liittyen muutamia apukysymyksiä tukena ja haastattelut saattoivat mennä enemmän strukturoidun haastattelun puolelle kuin itse olisin halunnut ja mihin pyrin. Oli odotettua vaikeampaa reagoida vastaajan sanomisiin tutkijan roolissa ja olla auktoriteettina johdattelemassa keskustelua. Tällöin tukeuduin liian helposti apukysymyksiini, vaikka jälkikäteen ajateltuna ja varsinkin litteroidessa äänitteitä huomasin kohtia, joissa olisi ollut paikallaan tarkentava kysymys. Kokemattomuus haastattelijana näkyi tässä selkeästi. Paremmalla haastattelutekniikalla ja aikaisemmalla kokemuksella haastatteluista olisi ollut mahdollista saada enemmän irti haastatteluista henkilöistä.

Aloitteisessani opinnäytetyöprosessia mietin, että tekisin mieluummin työtäni yksin. Ajatuksena oli, että saisin vapaasti päättää miten ja koska teen töitä, eikä tarvitsisi muutenkaan miettiä valintoja jonkun muun kanssa, vaan työ olisi täysin itsestä kiinni. Näin jälkikäteen se ei ehkä ollut paras valinta. Aikataulu venyi niin itsestä johtuvista kuin ulkoisista, lähinnä palkkatöihin liittyvistä syistä. Aikaa ei yksinkertaisesti tuntunut löytyvän kirjoittamiselle. Myös motivaation kanssa oli aika ajoin ongelmia ja opinnäytetyö saattoi olla useamman viikon putkeen ns. pöytälaatikossa makaamassa. Koska opinto-oikeuteen oli niin helposti saatavilla jatkoaikaa, ei missään vaiheessa syntynyt sisäistä tai ulkoista painetta deadlineen suhteen saada työtä valmiiksi. Itselle

asettamani aikarajat tahtoivat lipsua pahemman kerran. Tiiviimmällä paneutumisella lopputuloksestakin olisi varmasti tullut parempi

Yhteydenpito niin toimeksiantajan kuin opinnäytetyön ohjaajan kanssa oli melko vähäistä ja etenkin toimeksiantajaan olisi ollut hyvä olla enemmän yhteydessä ja pitää ajan tasalla työn edistymisestä. Etenkin valmiin työn viivästyttämisestä olisi ollut kohteliasta ja ammattimaista ilmoittaa. Ohjaajalta sain aina tarvittaessa neuvoa ja tapaamisetkin järjestyivät nopealla aikataululla. Omalta osaltani en vain täysin hyödyntänyt hänen asiantuntemustaan ja tiiviimmällä yhteydenpidolla ja useammilla tapaamisilla lopputuloksesta todennäköisesti olisi tullut laadukkaampi. Ongelmana omalta osaltani oli ja on, avun pyytämisen vaikeus. Vaikka todennäköisesti johonkin ongelmaan olisi saanut helpommin vastauksen kysymällä ja apua pyytämällä, niin mieluummin selvitin asian itse vaikeamman kautta.

Jatkokehittämisaiheita voisivat mahdollisesti olla tapahtuman markkinointiin liittyvät aiheet. Markkinoinnin kehittämisellä olisi mahdollista lisätä niin tapahtuman kuin järjestäjätahonkin tunnettavuutta. Lisäksi kvantitatiivinen tutkimus, jolla mitattaisiin tapahtumaosallistujien tyytyväisyyttä, voisi olla jokavuotinen tutkimus. Sen avulla pystyttäisiin seuraamaan isommassa mitakaavassa vuosittaista kehittymistä ja isolla otannalla tapahtumassa onnistumista.

Lähteet

Anttonen, H & Räsänen, T. 2009. Työhyvinvointi – uudistuksia ja hyviä käytäntöjä. Helsinki: Multiprint.

Bowdin, G., Allen, J., O’Toole, W., Harris, R. & McDonnell, I. 2011. Events management. 3. painos. Oxford: Elsevier

Getz, D. 2005. Event Management & Event Tourism. 2nd edition. New York: Cognizant Communication Corporation

Havainnointi. N.d. Tilastokeskus. Viitattu 22.11.2015

<https://tilastokeskus.fi/virsta/tkeruu/03/01/>

Hirsjärvi, S. Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu- teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. 10.p Jyväskylä. Gummerus kirjapaino.

Hyvinvointi. 2015. <https://www.thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi>

Häyrinen, E. Vallo, H. 2012. Tapahtuma on tilaisuus-tapahtumamarkkinointi ja tapahtumien järjestäminen.

Juuti, P. & Salmi, P. 2014. Tunteet ja työ - uupumuksesta iloon. Jyväskylä: PS-kustannus.

Jyväskylän Kenttärheilijat. N.d. Wikipedia-artikkeli. Viitattu 29.9.2015.

[Http://fi.wikipedia.org](http://fi.wikipedia.org) Jyväskylän Kenttärheilijat.

Kajanoja, J. 2005. Mitä on hyvinvointi?

http://www.stat.fi/tup/kuntapuntari/kuntap_3_2005_hyvinvointi.html

Kananen, J. 2008. Kvali: Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Tampereen yliopistopaino.

Kalevan Malja. N.d. Viitattu 29.9.2015. [Http://yleisurheilu.fi](http://yleisurheilu.fi) seurat, tuki seuroille, kalevan malja.

Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisötapahtuman suunnitelu ja toteutus. Helsinki: WSOY.

Kettunen, O. 2015. Effects of Physical Activity and Fitness on the Psychological Wellbeing of Young Men and Working Adults: Associations with Stress, Mental Resources, Overweight and Workability. Väitöskirja. Painosalama Oy.

Kunnon Olympialaiset. <http://www.jku.fi/kunnon-olympialaiset/>. Viitattu 6.4.2016.

Kvalitatiivisen datatiedoston käsittely. N.d. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 24.9.2015. <http://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/kvalitatiivisen-datan-kasittely.html>.

L. 21.12.2001/1383. Työterveyshuoltolaki. Viitattu 8.4.2016. Valtion säädöstietopankki Finlex. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011383>

Laitinen, H. 1998. Havainnointitutkimuksen perinteiset koulukunnat. Kuopion yliopistonpaino.

Louhevaara V, Perkiö-Mäkelä M. 2000. Julkaisussa Tavoitteena huomisen hyvinvointi- miten liikunta lisää mahdollisuuksia, liikunnan yhteiskunnallinen perustelu II: miten liikunta on esillä työelämässä? Jyväskylä. Painoporras Oy.

Mattila, A. 2009. Hyvinvoinnin teoriat. Viitattu 1.3.2016
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=ont00039

McLeod, S. A. 2014. Maslow's Hierarchy of Needs. Viitattu 28.6.2015
www.simplypsychology.org/maslow.html

Mitä on työkyky? N.d. Työterveyslaitoksen työhyvinvointi artikkelit 6.3.2014. Viitattu 18.6.2015.
http://www.ttl.fi/fi/tyohyvinvointi/tykytoiminta/mita_on_tyokyky/Sivut/default.aspx

Rauramo, P. 2012. Työhyvinvoinnin portaat- viisi vaikuttavaa askelta. Bookwell.

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006. Havainnointi. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 12.2.2016. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_4.html

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006. Teemoittelu. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 4.3.2016. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_4.html

Simonen, M. 2016. Firma vie työntekijänsä viikoksi Kroatian rannikolle purjehtimaan - "porukka on todella innostunut. Iltalehti 7.4.2016. Viitattu 8.4.2016. http://www.iltalehti.fi/tyoelama/2016040721373393_tb.shtml

Tietoa ja tutkimuksia työhyvinvoinnista. N.d. Sosiaali- ja terveysministeriö 2015. Viitattu 5.10.2015. <http://www.stm.fi>, tietoa työhyvinvoinnista.

Tyköpäivä. 2016. Viitattu 8.4.2016. <http://www.tykypaiva.net/>

Tyköpäivän ohjelma: ideoita toteutukseen. 2016. Viitattu 8.4.2016. <http://www.tykypaiva.net/tyky-paivan-ohjelma-ideoita/>

Työhyvinvointi. N.d. Sosiaali- ja terveysministeriö 2015. Viitattu 5.10.2015. <http://www.stm.fi>, työelämä, työhyvinvointi

What is market segmentation? 2016. N.d. Viitattu 6.4.2016. <http://www.businessdictionary.com/definition/market-segmentation.html>

Liitteet

Liite 1. Teemahaastattelurunko

ENNAKKO

Mistä saitte tietää tapahtumasta?

Miksi valitsitte Kunnon Olympialaiset?

Miten ilmoittautumista voitaisiin parantaa?

Miten tapahtuman ennakkoinformointia olisi voitu parantaa?

Miksi osallistuisit uudestaan?

TAPAHTUMA

Mitä kehitettävää oli tapahtuman opastuksessa/opasteissa ja tapahtumainfon toiminnassa?

Miten kuvailisit tapahtuman ilmapiiriä?

Miten tuntemattomien ihmisten läsnäolo vaikutti tapahtumakokemukseen?

Miten tapahtuman aikataulutus onnistui?

LAJIESITTELYT/KUNTOTESTIT

Miten lajiesittelyistä ja kuntotestit olivat onnistuneet?

Miten lajiesittelyjä ja kuntotestejä voitaisiin parantaa?

Miten eritasoiset liikkujat huomioitiin?

Miten ohjeistusta parannettaisiin?

4-OTTELU

Sopiiko kilpaileminen tapahtuman luonteeseen?

Miten 4-ottelun aikataulutus onnistui?

RUOKAILU

Miten ruokailu tapahtumassa sujui?

Ruuan sopivuus tyky-tapahtumaan?

JÄLKIMARKKINOINTI

Miten tapahtuman jälkimarkkinointia hoidettiin?

Minkälaista jälkimarkkinointia tapahtumasta toivoisitte?